

SANDARA

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

840 West 33rd Street,
Chicago, Ill. 60608
Telephone: (312) 927-4789

RESEARCH LIBRARY
CENTER FOR
LIBRARIANSHIP

PRICE 40 CENTS

SPALIS - OCTOBER, 1978

NR. 10

ALTOS SUVAŽIAVIME CHICAGOJE, spalio 21 d., suvažiavimą sveikina Lietuvos gen. konsulė JUZĖ DAUŽVARDIENĖ. Prezidiume (iš kairės į dešinę): Altos vicepirm. dr. JONAS VALAITIS, valdybos prot. sekretorius inž. GROŽUVAS LAZAUSKAS, valdybos pirmininkas dr. KAZYS BOBELIS, valdybos vicepirm. TEODORAS BLINSTRUBAS, valdybos vicepirm. POVILAS DARGIS, valdybos vicepirm. dr. KAZYS ŠIDLAUSKAS. (V. Noreikos nuotrauka)

se. Mūsų čia niekas neverčia jėga eiti prie urnų, tačiau mūsų interesas yra dalyvauti savo krašto valdžios sudaryme ir ta teise turime pasinaudoti. Tad visi visuomet dalyvausime balsavimuose ir atiduokime savo balsus už pasirinktus kandidatus!

● Naujuoju popiežium išrinktas Krokuvos metropolitas kardinolas Karol Wojtyła. Komunistų valdomos katalikiškos Lenkijos kardinolo išrinkimas popiežium visam pasauliui buvo didelis netikėtumas. Tai yra pirmas atvejis per pastaruosius 455 metus, kai popiežius yra ne italas. Naujasis popiežius Jonas Paulius II karūnavimo metu pasakė 11 kalbomis sveikinius, taip pat ir lietuviškai, gana taisyklinga tarsena.

● Vakariečių kontrvalgyba pastaruoju laiku patyrė, jog bolševikų slaptoji policija KGB turimoje Maskvos priemiestyje Kuczino specialioje laboratorijoje gamina specialius ginklus antikomunistiniam elementui šalinti iš gyvųjų tarpo. Tų ginklų tarpe yra minimi efektingi nuodai, žiebtuvėlių ar plunksnakočių formoje užmaskuoti šaunamieji ginklai ir pan. Nuodais užatakuotas asmuo gali mirti 90 sekundžių laikotarpy. Vakarų saugumo organam žinomi atvejai, kaip jų agentai tą slaptą ginklų panaudoję savo aukoms nutildyti.

Matyt, bolševikai jaučiasi tiek silpni, jog net ir po 60 metų vis prisibijo bet kokios opozicijos.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos 38-tą suvažiavimą Chicagoje, Tautiniuose Namuose, spalio 21 d. atidarė pirm. dr. Kazys Bobelis. Invokaciją sukalbėjo kun. dr. Ign. Urbonas. Sudarytos komisijos: Sekretoriatas - St. Mankus, M. Pranevičius ir Ign. Andrašius; Mandatų/Registracijos - M. Barienė, O. Baršketytė, I. Blinstrubienė; Rezoliucijų - E. Paurazienė, A. Devenienė, V. Jokubaitis, inž. A. Chaplikas, inž. A. Rudis, dr. V. Šimaitis, inž. Grožv. Lazauskas, M. Gudelis.

Žodžiu sveikino gen. konsulė J. Daužvardienė, inž. Jurgis Valaitis VLIKo vardu, M. Rudienė BALFo vardu, PLB pirm. inž. Vyt. Kamantas, G. Milkovaitis šaulių vardu, kun. A. Trakis Lietuvių evangelikų tarybos vardu, Dr. V. Dargis R. LB vardu, JAV LB vicepirm. M. Jakaitis, Andr. Juškevičius Amerikos Liet. Veteranų Ramovės vardu. Be to, labai daug sveikinių gauta raštu.

PIRM. DR. K. BOBELIO KALBA

Pirm. dr. K. Bobelis savo pranešime peržvelgė tarptautinės politikos padėtį ir pažymėjo, kad pagal anksčiau sudarytą Altos veiklos planą į dabartinį ketvirtą etapą įeina uždavinys plėsti JAV vyriausybėje, akademiiniuose sluoksniuose, komunikacijos priemonėse nuovoką apie Lietuvos teisę ir nepriklausomybę, kelti protestą dėl rusifikacijos genocido, ypač pasinaudojant Helsinkio susitarimo punktais. Ryškinti, kad negalima skirti žmogaus teisių nuo tautos teisių. Dr. K. Bobelis pasidžiaugė, kad Belgrade taip stipriai ambasadorius Goldbergas pabrėžė, jog JAV nepripažįsta ir nepripažins Lietuvos inkorporacijos ir kad JAV delegacijos pirm. sen. R. Dole paneigė Sov. Sąjungos ambasadoriaus Voroncovo melą, būk Lietuva savo noru įsijungė į Sov. Sąjungą, kai tikrovėje Maskva, okupuodama Lietuvą su laužė tarptautinės teisės dėsnius. Nė vienas iš satelitinių kraštų šiuo atveju Maskvos negynė.

Kai šiuo metu apie du trečdaliu Jungt. Tautų narių palaiko Sov. Sąjungą, Lietuvos klausimą mums reikia kelti ne Jungt. Tautose, o koncentruoti Europoje, kur Helsinkio susitarimus pasirašiusių valstybių dauguma mums rodo prielankumą. Juk ir Belgrado pasitarimuose per 6 mėn. Sovietų Sąjunga buvo kaltinamųjų suole.

Lietuvos tragedija pasaulyje dabar daugiau žinoma, negu prieš 10 metų. Savo teisėtus reikalavimus galėsime dar labiau sustiprinti Madrido pasitarimuose. Kai atsilikusios Afrikos tautos gauna nepriklausomybę, mūsų tauta su 700 metų istorija negali pasilikti vergijoje.

Amerika yra mūsų pagrindinis gynėjas ir negalime jos kaltinti. Amerika laiko mūsų diplomatinis atstovus ir už tai privalome būti dėkingi. Alta nuo pat įsikūrimo artimai bendradarbiauja su mūsų diplomatine tarnyba. Geri santykiai su Vliku. Jis buvo finansiškai remiamas iki įsisteigė savo finansinį fondą. Vliko ryšinininkas su Alta yra inž. Jurgis Valaitis, o Altos ryšinininkas su Vliku - T. Blinstrubas.

Apgailėtinas LB skilimas. Altos tikslas - panaikinti tą skilimą. Alta nori matyti stiprią ir vieningą Liet. Bendruomenę ir dėš visas pastangas, kad to būtų siekiama. Altos visuomeninių ryšių komisija turėjo pasitarimus su LB atstovais dėl tarpusavio santykių, ir naujoji ALTOS valdyba tuos pasiūlymus apsvaistys ir spres.

(Tęsinys pusk. 2)

BRUOŽAI

● Esame kongreso narių, gubernatorių ir įvairių kitų mūsų krašto valdžios pareigūnų rinkimų išvakarėse. Kiekvieno mūsų krašto piliečio teisė ir privilegija dalyvauti rinkimuose ir atiduoti balsą už savyje pasirinktą kandidatą. Būkime sąmoningi ir atidūs.

gi laisvojo savo krašto piliečiai. Atlikite tą pareigą!

Atminkite, kad didelė šio pasaulio dalis yra nuskriausta ta prasme. Ten nėra laisvų rinkimų. Ten už žmones galvoja komunistinė klika, kuri priverčia žmones balsuoti už uzurpatorius, jų pavergėjus, tuo pasityčiodama ir savaip aiškindama piliečio teises ir pareigas, balsuotojus sekdama ir atžymėdama jų pasuo-

LIETUVA BOLŠEVIKŲ OKUPACIJOJE

Šitokiu pavadinimu knyga jau spaus-tuvėje. Joje bus tarydų, kalintų, kankintų Lietuvos žmonių atsiminimai ir liudijimai bei sąrašas apie 2000 nužudytų žmonių Lietuvoje. Knyga bus gausiai iliustruota. Leidžia Jūrų šaulių kuopa "Klaidėda". Knygą redagavo kun. dr. Juozas Prunskis.

KALINYS JUSTAS GIMBUTAS

Gauta tikrų žinių, kad viename šiaurės Sibiro koncentracijos lagery yra dar gyvas Justas Gimbutas (vienas iš miško brolių). Jis buvęs nuteistas 25 metams. Per eilę kalėjimų pasiekė šiaurės Sibirą. Iškalėjus 25 metus, buvo pridėti kiti 5 metai neva už bandomą pabėgti. Iš tų penkerių metų jam likę du dveji. Yra pavojaus, kad ir po 5 metų jis nebus paleistas. Komunistai pavartojo visokias pažadus ir kankinimus, norėdami jį užverbuoti šnipinėjimui, bet jo nepalaužė.

Nelabai seniai, Naujų Metų sutikimo vakarą, visus kalinius suvarius į atitinkamą patalpą, Justas Gimbutas staiga išėjo į kalinių priekį ir pareiškė turįs ypatingą pranešimą. Kalbėjo maždaug taip: "Kas šiame popieriuje parašyta, tai parašyta tikru mano krauju. Aš, Justas Gimbutas, pareiškiu, kad jokios tortūros nepalauš mano ištikimybės Jėzui Kristui ir Lietuvai." Čia pat sargų sugriebtas, buvo labai sumuštas ir gavo šes mėnesius karcerio. Dabar jo sveikata esanti labai silpna.

Laisvojo pasaulio lietuviai prašomi jam rašyti adresu: Justas Gimbutas, Moscow, USSR, 5110 /1ZH.

Laiškus siųsti tik apdraustus (reikalingas jų gavimo parašas), nes paprastu paštu siunčiamų laiškų kaliniai paprastai negauna.

(Darb.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMO, įvykusio 1978 m. spalio 21 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje, DALIS DALYVIŲ. (V. Noreikos nuotrauka)

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

Published Monthly by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.

Second - class postage paid at Chicago, Illinois

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMŲ KAINA:
In The United States per year \$7.00 Suvienytose Valstybėse metams \$7.00
In Foreign Countries per year \$7.00 Užsienyje metams..... \$7.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

ALTos suvažiavimas

(Tęsinys iš pusl. 1)

Toliau pirm. K. Bobelis painformavo, kad dėl "Holocaust" ir dėl kitų kaltinimų lietuviams buvo pasiūsti laiška amerikiečių įvairių vietovių spaudai ir daug kur buvo išspausdinti. Vedamas susirašinėjimas ir asmeniškai pasitarimai su televizijos vadovybe. Ryšium su L. Kairio klausimu. Alta pasiuntė spaudai stiprų pareiškimą, kad lietuvių tautos negalima jungti su jokiomis diktatūromis.

Baigdamas savo kadenciją, pirm. dr. K. Bobelis dėkojo už paramą. Džiaugėsi visuomenės pritarimu, dėkojo valdybos nariams, informacijų vedėjui kun. J. Prunskiui, Altos reikalų vedėjai I. Blinstrubienei. Džiaugėsi darnių grupių sugyvenimu Altoje ir didele visuomenės parama.

Pirmininkas pagerbtas atsistojimu ir ilgais plojimais.

DR. K. BOBELIS -
ALTO GARBĖS PIRMININKAS

ALTos valdybos narys P. Bučas, kreipdamasis į suvažiavimo dalyvius, pabrėžė, kad pirm. dr. K. Bobelis pasižymėjo ypatinga energija, dideliu veržlumu, sumanumu, bėkompromisine kova. Įvertinant jo ilgų metų atliktą darbą, siūle suteikti jam garbės pirmininko titulą. Suvažiavimas tam vienbalsiai pritarė.

Po to inž. Grožvydas Lazauskas pasiūlė, kad dr. K. Bobeliui, kaip garbės pirmininkui, suvažiavimas pripažintų balsavimo teisę valdybos posėdžiuose. Suvažiavimas ir šį pasiūlymą vienbalsiai priėmė.

KITI PRANEŠIMAI

Toliau sekė valdybos narių, įvairių komisijų ir gausių iš įvairių vietų atstovų pranešimai.

IŠRINKTA NAUJA ALTOS VADOVYBĖ

Iš Katalikų Federacijos: S. Kuprys, V. Naudžius, J. Pabedinskas, E. Paurazienė, J. Stukas; į valdybą: KUN. A. STAŠYS ir ADV. P. ŽUMBAKIS; išdo globėjas PREL. J. BALTUSEVIČIUS.

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos: inž. E. Bartkus, O. Biežienė, Pr. Kašuba, A. Laikūnas; į valdybą: T. BLINSTRUBAS ir P. BUČAS, išdo globėjas V. ABRAITIS.

Amer. Liet. Socialdemokratų S-gos: M. Gudelis, M. Pranevičius, A. Pužauskas, Br. Spūdienė; į valdybą J. SKORUBSKAS ir DR. J. VALAITIS, išdo globėjas A. SUKAUSKAS.

Amer. Liet. Tautinės Sandaros: A. Andriulionis, A. Devenienė, dr. V. Dargis, T. Kuziene, J. Kuzas, Jr.; į valdybą INŽ. GR. LAZAUSKAS ir DR. K. ŠIDLAIUSKAS, išdo globėjas A. CHAPLIKAS.

Susiv. Liet. Amerikoje: A. Chaplikas ir E. Mikužiūtė; į valdybą P. DARGIS.

Amer. Liet. Kat. Susiv. Amerikoje: prel. J. Baltusevičius ir Vyt. Yucius, į valdybą DR. V. ŠIMAITIS.

Vyčių: I. Sankus, Ann M. Kassel, į valdybą Dr. L. KRIAUCĖLIŪNAS.

Šiaurės Amer. Liet. Studentų Sąjungos į valdybą O. BARŠKETYTĖ.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio: V. Jokubaitis, K. Oželis, į valdybą K. DIRKIS.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos: J. Lekas, A. Stankus, į valdybą J. PAKALKA.

Amer. Liet. Kat. Moterų Sąjungos: J. Rotsko, M. Srupšiene, į valdybą E. VILIMAITĖ.

Respublikonų: K. Oksas, dr. J. Genys, į valdybą J. TALANDIS.

Demokratų: J. Nasvytis ir J. Mulokas, į valdybą ST. BALZEKAS, JR.

REZOLIUCIJOS

Priimtos rezoliucijos: sveikinamas prez. Carteris, dėkojant už žmogaus teisių kėlimą, prašoma kelti ir tautų teises; sveikinami broliai tėvynėje, tikint, kad jų nepalauš okupacijos sunkumai; sveikinami mūsų diplomatiniai atstovai ir konsulai; sveikinamas Vlikas; dėkojama spaudai, dėkojama Bendruomenėms, kurios remia Altos vedamas Lietuvos laisvinimo pastangas; protestuojama prieš spaudą, smeiziančią lietuvius; nutariama tose vietose, kur nėra Altos skyrių, surasti Altos įgaliotinius; dėkojama skyriams už rupestingą veiklą; dėkojama pirm. dr. K. Bobeliui už didelį pasidavimą vadovaujant Altui; kviečiama LB visuomeninių reikalų komisiją jungtis į Altą, suderinant bendrus žygius Lietuvos laisvinimo kely. Pavesta rezoliucijas galutinai suredaguoti Altos valdybai.

Suvažiavime dalyvavo 45 Amerikos Lietuvių Tarybos Nariai, iš skyrių buvo 25 atstovai, iš įvairių organizacijų 36 atstovai, svečių 67. Suaukota \$ 9459.00 Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

DR. K. BOBELIO PAGERBIMO BANKETAS

Vakare Liet. Taut. namuose įvyko dr. K. Bobelio pagerbimo banketas. Pravedė dr. J. Valaitis.

T. Blinstrubas pagrindinė kalboje pabrėžė, kad dr. Bobeliui visada kelrodžiu buvo tautos laisvės idealas. Jis parodė didelę aukos dvasią, siekė dialogo, kaip vienintelio būdo skirtingoms nuomonėms išlyginti. Dr. Bobelis principų žmogus, geras oratorius. Jis žinomas Baltuosiuose rūmuose, Valstybės Departamente, kongresmanų ir senatorių tarpe, jis girdimas radijo ir televizijos programose. Visur kelia Lietuvos laisvės reikalą.

Jis pirmaujantis savo specialybėje. Buvo pakviestas dėstyti Lojolos univ., yra Illinois gydytojų egzaminatorius, ligoninių gydytojų štabų prezidentas. Jo laisvės ryžtas sustiprėjo partizanų eilėse.

Su dideliu apgailėstumu norime atkreipti visuomenės dėmesį, kad didžiojoje komunikacijos priemonėje, televizijoje su "Holocaust" filmu ir Chicagos "Sun-Times" dienrašty smerkiant L. Kairį, net nelaukiant teismo sprendimo, yra metami nepagrįsti kaltinimai ir visai mūsų tautai.

Apsvarsčiusi šį reikalą savo posėdyje, Amerikos Lietuvių Taryba griežtai smerkia bet kokios diktatūrinės sistemos jungimą su lietuvių tauta. Lietuvių tauta yra laisvos demokratinės dvasios, nusistačiusi prieš nacių, komunistų, fašistų ir kitų diktatūrą, paneigiančias pagrindines žmonių laisves ir primetančias dvasinę ir fizinę vergiją.

Lietuvių tauta antrojo pasaulinio karo išdavijoje išgyveno nacių ir komunistų nelegalias, žiaurias okupacijas. Komunistinė okupacija tebesitęsia ir šian-

A.L.T.SANDAROS CENTRO VALDYBA:

Povilas P. Dargis, pirmininkas
Aleksandras Chaplikas,
Pirmasis vice-pirm.
Julius R. Kuzas,
Antrasis vice-pirm.
Grožvydas Lazauskas,
sekr. ir redaktorius
Hildė Kuzienė, išdininkė
Juzė Gulbinienė, išd. pav.

Tėsinis patarėjas:
dr. K. Šidlauskas

VICE PIRMININKAI:

Vladas Bajerčius
dr. Algirdas Budreckis
dr. Vytautas Dargis
Alena Devenienė
Casey Oksas
Vyto Uznyas

IŽDO GLOBĖJAI:
J. Kapačinskas
E. Čižauskienė
E. Buchinskienė

KONTROLĖS KOMISIJA:

Jonas J. Galminas
Ona Jagėla
Ant. Sukauskas

ŠVIETIMO KOMISIJA:

Ant. Andriulionis
Bronius Bajerčius
Edvina Yankus

A.L.T. SANDAROS CENTRO
ADRESAS: 840 West 33rd St
Chicago, Illinois, 60608

SANDAROS REDAKCIJA

Redaktoriai: G. J. Lazauskas
Redaktoriaus pavaduotojai: P. Bružas,
E. Boreiša, Ign. Andrašius
Skyrių redaktoriai: Janė Bajerčienė,
dr. A. J. Gusenas, B. Brazdžionis,
Leo Venckus, R. Rudys.
Redakcijos nariai: P. Venclova, Juozas Kapačinskas, K. Tautkus.
Redakcijos telefonai: (312) 927-4789
arba (312) 543-8198

SANDAROS ADMINISTRACIJA

Administratorė: Edita Rimkienė
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos telefonai:
(312) 927-4789 Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį 10 val - 12 val.
ir 1 val - 6 val. p.p.
Kitu laiku, esant svarbiam reikalui, galima skambinti (312) 543-8198.

SANDAROS BENDRADARbiai

Dr. Alg. Budreckis, Alg. Budreckas, Jonas Bernotas, Vladas Bajerčius, Bronius Bajerčius, Aleksandras Chaplikas, Povilas P. Dargis, Alena Devenienė, Pearl Jasis, Ona Jonkienė, Alfonsas Giedraitis, Zigmas Gura, K. Baltruoknis, J. Krasinskas, Teodora Kuzienė, adv. Charles Kal, Jonas Kutra, M. Mackevičius, Vyt. Mačys, L. Obolėnas, P. Petrušaitis, Juozas Ruokis, Juozas Škeivys, A. Sukauskas, Vyt. Širvydas, P. Šulas, M. Tamulėnas, P. Turūta, Arjas Vitkauskas, Jurgis Žilinskas, Vikt. Motušis, St. Paulauskas ir kt.
Fotografai: Ciprijonas Genutis, M. Nagys, Juozas Tamaševičius, V. Noreika.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbu, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

Būdamas 55 m. amžiaus, jis yra pačioj savo asmenybės viršūnėje. Turi pilnai atsidavusią talkininkę žmoną Dalią ir taip pat pavyzdį jos motinos A. Devenienės asmeny.

Sveikinimo kalbas pasakė P. Dargis, inž. A. Rudis, inž. E. Bartkus, J. Valaitis, Latvių vardu sveikino V. Viksnins, ukrainiečių dr. M. Charkevych, taip pat alderm. K. Jaksy.

Lietuviškų dainų programą išpildė Dainavos ansamblio narės: E. Jankutė, M. Gabrielienė, G. Dambrauskaitė, D. Ildinytė, N. Paulauskaitė, J. Burgess, I. Meilienė. Fortepijonu pritarė jų vadovas komp. A. Jurgutis.

ALTo valdybos nariai dr. K. Bobeliui įteikė dovaną - Vytį ir adresą.

Dr. K. Bobelis, nuoširdžiai visiems dėkodamas, pažymėjo, kad čia yra išreiškimas pagarbos visai Amer. Liet. Tarybai. Prašė atleisti, jei savo darbuotėje ne visus patenkino. Norėta dirbti su visais. Kiekvienas lietuvis reikalingas mūsų tikslui siekti.

● SLA SEIMAS įvyks Clevelande, Ohio 1979 m. birželio mėn. paskutiniame savaitgalyje. Laukiama paskelbiant smulkesnių informacijų.

● SANDAROS SEIMAS įvyks ten pat, Clevelande, po SLA seimo liepos mėn. pirmomis dienomis. Apie tai Sandaros kuopos bus oficialiai painformuotos atitinkamu aplinkraščiu.

● SANDAROS 65-kių METŲ VEIKLOS SUKAKTIES PAMINĖJIMAS įvyks 1979 m. spalio 7 dieną Chicagoje. Sandariečiai ir visos kuopos prašomos iš anksto tam ruošti bei paminėti tą įvykį savo vietovėse.

● ALT-os konferencija, labai svarbi visiems Amerikos lietuviams, įvyks 1979 m. spalio 13 - 14 dienomis Clevelande, Ohio.

NUOTRAUKOJE: ALTos suvažiavime spalio 21 dieną, liet. tautiniuose namuose, Chicagoje, ALT os valdybos pirmininkas DR. KAZYS BOBELIS daro savo pranešimą.

(V. Noreikos nuotrauka)

Amerikos Lietuvių Tarybos pareiškimas

dien, naikindama lietuvių tautinius, kultūrinius, religinius paročius ir toliau tebevykdo fizinį lietuvių genocidą.

Tų okupacijų pasekoje daugelis jaunų lietuvių, net nepilnamečių, buvo jėga, prievarta, įtraukti į okupanto tarnybą ir įterto vykdyti jų įsakymus.

Griežtai atmetame kaltinimus, paremtus tik iš Sovietų Sąjungos įstaijų gautais duomenimis. Sovietų Sąjunga ir šiandien yra didžiausia ir žiauriausia visų teisių bei susitarimų laužytoja ir jų skelbiami kaltinimai yra paremti melu ir falifikacijomis. Komunistinės diktatūros taip pat, kaip ir nacių, tikslas yra sunaikinti visus jiems nepriitariančius ir tai pasiekti jie naudoja visokias priemones. Jie deda visas pastangas sukompromituoti lietuvių ir kitų tautybių išėiviją, nes išėivija geriausiai pažįsta jų žiaurios metodus, naudojamus pa-

siekti pasaulio dominavimo, ir apie tai nuolat skelbia Amerikai ir visam laisvam pasauliui, įspėdami apie komunistinius tikslus.

Kai visas pasaulis ieško tautos ir ramybės, komunistinė sistema ir šiandien, 34 metai po antrojo pasaulinio karo paigos, tebetęsia karą su visa laisvojo pasaulio demokratija, norėdama ją sunaikinti. To pasekoje vis pasitaiko įvairių tautų asmenims kaltinimų, ateinančių iš tų pačių Sovietų Sąjungos šaltinių, iš kurių Amerikos žurnalistai bando padaryti klaidingai pristatomas sensacijas.

Kodėl tie patys žurnalistai neparašo apie šiandien vykdomą žudymus komunistinių diktatūrų Kambodijoje, Vietname, Laose, apie tebevykdomą jau 38 metai tautinį genocidą Lietuvoje, Latvijoje ir Ukrainoje ir t. t., apie nelegalią Pabaltijos valstybių okupaciją, apie per-

vieną naktį 100.000 lietuvių, išvežtų į Sibirą, tragediją, apie 17.000 lenkų karininkų nužudymą Katyne ir t. t. Bet jie lengvai daro sensacingus pareiškimus, nesilaikydami net demokratiškų principų, apie tai, ką komunistinė spauda jiems pristato.

"Sun-Times" straipsnis yra didelis moralinis užgavimas ne tik paliesto asmens, jo šeimos, bet ir visų Amerikos lietuvių.

Mes protestuojame prieš tokią taktiką ir organizuojame teisinę ir moralinę pagalbą, kad būtų išryškintos teismo nepatvirtintų kaltinimų klaidos ir kad būtų pabrėžtas lietuvių tautos atsiribojimas nuo įsijungimų į bet kokių diktatūrų tarnybą.

Amerikos Lietuvių Taryba

JAV ETNINĖS GRUPĖS

Sakoma, kad visos pasaulyje egzistuojančios tautos ir tautelės (t.y. negausios etninės žmonių grupės) JAV turi didesnę ar mažesnę savo tautiečių skaičių. Deja, šis klausimas nebuvo smulkiau tyrinėtas, todėl tiksliai nežinoma, kiek gi iš viso skirtingų tautybių čia esama. Tačiau per porą pastarųjų dešimtmečių padėtis po truputį keičiasi. Susidomėjimas pasikromis tautybėmis didėja ir amerikiečių visuomenėje, kuri anksčiau težinojo tik vienintėlį šio klausimo sprendimą - tai vadinamąjį paskirų tautybių tirpinimo katilą arba "melting pot".

Gal būt kaimyninės Kanados pavyzdys, kur ypač sujudo kvebekiečiai prancūzai, gal būt, JAV juodukų rasinis nerimas, ar gal būt, po Antrojo pasaulinio karo žymiai padidėjęs JAV vyriausybės dėmesys visoms paskiroms tautoms visuose pasaulio kampuose, bet greičiausiai pačių tautybių čionykštė veikla šį klausimą suaktualino ir jau tas senas "melting pot" daugeliui nebeatrodo toks malonus ir naudingas, kaip buvo seniau tikėta. Tad vis dažniau ir amerikiečių spaudoj, kultūrinėje veikloje bei politikoje iškyta tas tautybių klausimas ir amerikiečiai tuos tautybių žmones trumpai drūtai pavadino etnikais.

Sakoma, kad iki šiolei JAV tokių etninė grupių buvę apie 70, kurios rodė didesnę ar mažesnę savo gyvastingumą. Žinoma, tos grupės buvo nevienodo dydžio, jų veiklos pasireiškimas taip pat dažnai buvo įvairūs ir jų įtaką į savo aplinką ir visą kraštą gerokai skirtinga. Vokiškos kilmės amerikiečių gali būti daugiau negu 20 milijonų, pasklidusių po visą kraštą. Juk vokiečiai gana gausūs šiame krašte jau buvo net 1776 m., tuomet jau įsikūrę plačiose Pensilvanijos, Virginijos, New Jersey ir kitose srityse. Ir kai tada kuriant JAV, kontinentaliniame kongrese iškilo valstybinės JAV kalbos klausimas, sakoma, kad kongresas tik vieno balso dauguma pasisakė už anglų kalbą, kai kiti balsavę už vokiečių kalbą. Tačiau du pasauliniai karai, kai JAV teko kaip tik kariuoti prieš Vokietiją, gerokai vokiškąją įtaką čia sumažino ir didelę dalį pačių vokiečių kilmės žmonių sumaišė ir dabar jų vaidmuo nėra toks, koks galėtų būti, nors jie yra labai pajėgūs daug kur ūkinėje srityje. JAV vokiečiai dar parodo savo galybę bent per vadinamąją Von Steuben dieną, kai jų parada miestuose užtrunka pora ar net daugiau valandų.

Italų arba itališkos kilmės amerikiečių skaičius gali siekti kokius 8 milijonus. Juk sakoma, kad viename tik New

Yorke gyvena apie 2 milijonus italų. Lenkai jau seniai skelbiasi, kad jų čia esama apie 6 milijonus, apie tiek pat esą ir žydų, airių greičiausiai čia gali būti daugiau negu pačioje Airijoje, taigi apie 4 ar 5 milijonus. Kas gali pasakyti, kiek jau čia esama meksikiečių ir kitų ispaniškos kultūros žmonių, kurie vis dar kas metai čia plūsta. Jų jau tikrai gali būti keli milijonai. Nemažas skaičius yra graikų, rusų, čekų, vengrų, slovakų ir kitų Europos tautų žmonių, nekalbant jau apie Azijos tautas, kurių įvažiavimas į JAV iki 1945 m. buvo suvaržytas.

Pagalčiau, tarp tų etnikų esame ir mes lietuviai. Savo skaičiumi, deja, nesame gausūs. Dėl tikrojo mūsų skaičiaus galima ginčytis, bet savo veikla mes su pasididžiavimu galime pasakyti: esame vieni iš pirmiausių. Kuri gi kita tautinė grupė čia yra surengusi tokias išpūdingas dainų ir tautinių šokių šventes, išleidusi daugelio tomų enciklopediją, sugebėjo suorganizuoti tiek daug mokyklų ir išugdyti tokią gausią spaudą bei veiklą. Tad tikrai galime didžiuotis esą lietuviais ir visų pareiga lietuviybę išlaikyti ir perduoti ją būsimoms kartoms.

M. Gs.

RUSIŠKO KOMUNIZMO VEIDAS

Ir gyvenant despotų carų valdžioje žmonėse sklido laisvės idėja. Ypač pavergtos tautos laisvės ilgėjosi Lietuvių tauta net už savo spausdintą žodį turėjo kovoti. Mėginimų išsilaisvinti liaudyje visada atsiradavo: 1831, 1863, 1905 metų sukilimai.

Pasklido ir komunistinės idėjos. Ir kokie gražūs buvo jų šūktai: Visi laisvi, visi lygūs... Ir kas galėjo būti gražesnio, kaip laisvas žmogus, kaip broliški vienu su kitais santykiai, kaip priešistatymus ir visų žmonių sukurtų gėrybių naudojime visi lygūs. Nebus išnaudotojų ir išnaudojamųjų. Rusiškų carų priešpaudoj ir karo išvargintoj Rusijoje tie šūktai žmonėse buvo populiarūs, juos rėmė ir tikėjosi šviesesnių laikų.

Tačiau rusų komunistų revoliucija vyko ne laisvės, brolybės, lygybės, o keršto, neapykantos, smurto ir melo ženkle. Marios kraujo išlieta, milijonai žmonių išžudyti. Neklausta - kaltas ar nekaltas. Žudoma kiekvienas pakliuvęs ant revoliucijos kelio. Išžudyti ir buvusių valdovų giminė. Per smurtą ir apgaulę valdžia paėmė žmones pasivadinę komunistais. Iš karto dingio tie visi gražūs šūktai. Atėjo nauji uzurpatoriai, kurie visą liaudį pavertė savo vergais. Jų visas valdymas paremtas žiauriausiu teroru, priešpauda ir melu. Žmonės buvo verčiami šnipinėti ir išdavinėti savo kaimynus, bendradarbius ir net šeimos narius. Visi turi tarnauti tik komunistų valdančiam klikai. O klika visom susižinojimo priemonėm skalina, kad dabar valdo liaudis, liaudies diktatūra.

Visas tas košmaras apgaubtas ne-girdėtu melu. Iškreipta net žodžių sąvokos. Jų įvesta vergija ir priešpauda vadinama laisve, okupacijos - išlaisvinimais, rinkimų komedijos ir iš rinkimų

pasityčiojimas - demokratija ir t.t. Meluojama ne tik jų pavergtiesiems, bet ir laisviems kraštams. Pagal jų melą laisvuose kraštuose yra tik skurdas, liaudies išnaudojimas ir žmonės kuo nemiršta badu, nors jie gerai žino, kad čia net bedarbio pašalpa bent tris kart didesnė už sovietų dirbančiųjų atlyginimus. Visokiais žemės turtais ir derlingais plotais turtingą kraštą nuskurdino tiek, kad net duonos turi ieškoti jų koliojamuose kapitalistiniuose kraštuose.

Komunistų vadai skelbė, kad jiems visur įsigalėjus ir karai išnyks. Bet matome priešingai. Juo komunizmas daugiau plečiasi, juo ir karai, ir visokie nesusi-pratimai didėja tarp jų pačių. Kur tik jie pasimaiš su savo "išlaisvinimu", ten pirmoj eilėj masinės žmonių žudynės. Pavyzdžių ir dabar pakankamai turime. Klaidios žinios ateina iš "laisvinamos" Afrikos, Azijos... Čia prisimintina ir mūsų tautos dalia, kur, jiems "išlaisvinus", sunaikinta apie pusė milijono mūsų tautiečių. Pavyzdžių ir čia kartoti nereikia. Juos visi žino, ypač tie, kam teko savo akimis matyti rusų komunistų žmogžudiską siautėjimą. Tas žmonių naikinimas vyksta ir dabar. Vyksta suiminėjant ir nutautinant. Ypač jaunimą "savanoriškai" išblaškant po "plačiąją tėvynę". Kalėjimuose, bepročių ligoninėse, vergų stovyklose komunistiniams varovams visada didelė darbymetė.

Visokio despotizmo, priešpaudos ir vergijos pasaulis yra matęs, bet viskas paliko tik istorijoj, kaip tamsios dėmės. Praeis ir šita dvidešimtojo amžiaus gėda. Pasiliks dar viena didelė tamsi dėmė...

P. Venclova

Finansinis pajėgumas kaltas

Ponia šaligatvyje sėdinti elgetai paduoda dešimtį centų ir sako:

— Bet tamsta ir dvoki kažkokia biau-ria degtinė!

— Deja, ponie, iš tokios išmaldos geresnės negaliu nusipirkti, — atsako elgeta.

Vaistai

Vienas draugas klausia kitą:

— Kokiu būdu tu atpratai gerti?

— O gi vieną kartą grįžau namo smar-čiai ištraukęs, ir mano šeima pasirodė man dviguba!

Pamoka

Vyras moko žmoną vairuoti automobilį. Žmona atsisėda prie vairo ir klausia:

— Ką aš dabar turiu daryti?

— Labai paprastai. Kai pamatysi žalią šviesą — važiuok, raudoną šviesą — lauk. Kai mano veidas bus baltas kaip drobė — spausk stabdžius.

KIAULĖ IR ŽUVIS

Vieną kartą žuvis pamatė kiaulę ir pradėjo iš jos juoktis, sakydama:

— Kokia tu biau-ri! Kojos išklypusios, plaukai kaip adatos, nešvari. Pažiūrėk į mane, kokia aš graži! Plaukioju tyru vandenėliu.

Kiaulė atsakė:

— Nors tu ir graži, bet tave kai žmonės valgo, tai spaudos, o mane kai valgo, tai ir pirštus nulaužo.

(Liaudies pasaka)

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Tęsinys 27

Kad būsimas Kristus ir bažnyčios karaliavimas bus čia ant žemės. "Kaip galėtų tai įvykti, jei visai atskyrus tik bažnyčią būtų prašalinta nuo žemės ir amžinai kankinami degančiame pragare?"

Ant ko tuomet šventieji karaliautų čia ant žemės? Bet ir ta sunkenybė linksta kuomet mes iš Rašto sužinome, kad pasaulis bus palaimintas, o ne prakeiktas, po tikrosios bažnyčios pagarbinimo.

Taip išsiūrėdami į tuos dalykus mes galime matyti kaip Dievo planas žmonių išganymui suteikia progos visiems, bažnyčiai ir pasauliui. Ne kad visi bus išgelbėti, neatsižvelgiant į jų pačių bendradarbiavimą dieviškoje sąrangoje. Ne, Raštas labai aiškiai parodo, kad visi, kurie tyčia nusidės po pilno pažinimo tiesos, bus nubausti amžinu sunaikinimu - o ne amžinu užlaikymu kančiose, kaip kad viduramžių tikybės pasakodavo apie tai.

Tikrosios Bažnyčios Atlyginimas.

Kitas įdomus dalykas sąryšyje su Dievo išrinkimu Krikščioniškos bažnyčios dalyvauti su Kristumi Jo Mesijinėje Karalystėje, yra tas, kad tokie ištikimi Krikščionys gaus aukštesnį atlyginimą negu pasaulis abelnai. Pasauliui Dievas yra pažadėjęs suteikti gyvenimą ant žemės ateinančioje Karalystėje kuri prirengta nuo pasaulio įkūrimo, kas reiškia viešpatavimą ant žemesnių sutverimų čia ant žemės; Tikriems Krikščionims jų Valdovas davė šitokią pažadėjimą: "Aš einu jums vietą paruošti, kad kur aš esu, kad ir jūs ten būtumet."

Taip bažnyčia gaus dangišką atlyginimą, nes Dievo tikslas nėra paimti visą žmonių ir dangų bažnyčios narių skaičius yra apribotas nei daugiau nei mažiau kaip 144,000 narių. (Apr. 14:3) Pažadėtasis amžinasis gyvenimas per išlietąjį Atpirkėjo kraują yra palaimintoji viltis, kurią Biblija patiekia bažnyčiai ir pasauliui.

Šventas Raštas nesiūlo dangų teisiems, bei amžiną kankinimą piktiems, bet verčiau siūlo gyvenimą ir mirtį, nes už nuodėmes, už nepaklusnumą yra skirta mirtis, o už paklusnumą yra skirtas amžinas gyvenimas Jėzuce Kristuje. (Romiečiams, 6:23)

Pirmasis žmogus Adomas nepaklauso Dievo įsakymus pildyti ir prarado gyvenimą.

Kurie domitės Tiesa, mes prisijusim jums Veltui Knygą "Dievo Amžių Planas 374 - puslapių, Kreipkitės šiuo adresu, LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 550 Sycamore Rd. La Salle, Ill. 61301

PT

Savininkas JUOZAS ANKUS

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Chicago, Illinois

Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET

Chicago, Illinois

Tel. 737-6784

SANDARAI REIKALINGI TALKININKAI

TALKININKAI, KURIE NORĖTŲ BET KUO PRISIDĖTI PRIE SANDAROS DARBŲ, PRAŠOMI SKAMBINTI SANDAROS TELEFONU IR UŽSIREGISTRUOTI NUO PIRMADIENIO IKI TREČIADIENIO KIEKVIENĄ SAVAITĘ. JŲSŲ PAGALBA REIKALINGA RED. ADMINISTRACIJOS IR ĮVAIRIEMS BENDRIEMS DARBAMS, UŽ ATSILIEPIMĄ BŪSIME LABAI DĖKINGI!

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS -- GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 07 South Hermitage Avenue

Telefonas -- YArds 7-1741-2

MAŽEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
Aikštė Automobiliams Statyti

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Paloe Hills, ILL 974-4410

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse

Take
stock
in America.

● **ŽIAURUS UŽPUOLIMAS.** Cicero mieste rugsėjo 7 d. juodukų buvo užpluta žilagalvė rašytoja Karolė Požeraitė, kuri paguldyta Lorreto ligoninėje. Nors ji ėjo kartu su kitomis, du juodukai staugo užpuolė, atėmė pinigus ir dar sunkiai sužeidė.

Panašus atsitikimas įvyko ir Marquette Parke, kur vieną senutę, išėjusią iš Palangos valgyklos, užpuolė juodukas persutumamas ją ant žemės iki ištraukė rankinuką. Laimė, kad kitas juodukas ją apgynė ir nuėjo užpuoliką. Tai ko susilaukėme mūsų Chicagoje!

● **BALFO VAJAUS ATIDARYMAS** įvyko rugs. 24 d. Šaulių namuose. Susirinko Balfu darbuotojai ir organizacijų atstovai. Apskr. pirm. Val. Šimkus trumpu žodžiu atidaręs, pakvietė Joną Jasaitį prarasti programą. Sveikino Lietuvos konsulė J. Daužvardienė, Alto pirm. Algis Jasaitis, Balfu pirm. M. Rudienė, kun. Trakis sukalbėjo invokaciją. Liet. Atgimimo Saj. per p. Dirki įteikė auką, inž. Rudis su poniu \$ 200.00, p. Rudžio sūnus \$100.00, Val. O. Šimkus \$200.00. Jūrų Šaulių kuopa "Klaipėda", Marquette Park Namų savininkai po \$25.00 ir daug kitų. V. Šimkus pareiškė, kad yra svarbu, kad lietuviai neišvytų rinkėjų iš namų, nes visi šalpos pinigai skiriami sušelpiti visame pasaulyje nelaimėje ištiktuosius. O pirm. M. Rudienė, pažymėjo, kad dalis šalpos lėšų eina ir disidentams šelpiti už geležinės uždangos.

Sugiedotas Lietuvos Himnas. Toliau vyko vaišės, suruoštos Frank Ziogo dėka.

Taigi nuo spalio 1 d. Balfu vėjus prasidėjo. "Balfui paaukosi - nieko nenusitosi!"

● **Į "NIDOS" VALGYKLĄ** (71 gatvė), vedamą p. Lietuvininkų, įsibrovė vagis. Kaimynai pastebėję, kad vagis ėjo naktį į valgyklą, tuoj pašaukė policiją, kuri, netrukus atvažiavusi, vagį užklupo viduje ir atrado pasislėpusį šaldytuve. Tai buvo jaunuolis, kuris jau seniai pasižymėjęs įvairiomis vagystėmis.

● **VEL NAUJI PREKYBININKAI** "VINCES FLOWER SHOP" 2621 West 71 str. Vincas Petrošius, baigęs augalijos mokslus, įsteigė šią gelinyčią. Sveikinam naujus prekybininkus. Linkime sėkmės ir išvermės šiame versle!

● **MARQUETTE PARK NAMŲ SAVININKŲ DRAUGIJA** rugs. 15 d. turėjo pirmą po atostogų susirinkimą, kuriame dalyvavo apie 50 narių. Pirm. J. Skeivys apgailestavo, kad taip mažai atėjo. Mat, bažnyčioj vyko Šiluvos atlaidai, tai žmonės iš jų tik dalis atvyko, kiti pasuko į namus. Susirinkime buvo paskaityti laiškai, gauti iš Amerikos valdžios pareigūnų. Paaiškėjo, kad federacija vistiek renka iš namų savininkų parašus po peticija, kuria įgaliojama Miesto Tarybą išrinkti iš savininkų naujus mokesčius (neva garantija kainoj).

Kas gali būti po penkių metų, sunku numatyti ar garantuoti. Kažin ar Federacija, sutelkus kapitalą, galės išlaikyti savo pažadus. Mes, Namų Sav. d-jos nariai, nenorime jokių pinklių. Tik neparoduokime namų nepatikimams piliečiams ir bus viskas tvarkoj.

Iškeltas klausimas, kad Marquette Parke tarp Kalifornijos ir Western įvestų vienos krypties gatves, nes dabar labai sunku prasilenkti. Valdyba, p. Tallat

Kelpšos iniciatyva, prižadėjo tą reikalą sutvarkyti.

● **ŠAULIŲ CHORAS** pradėjo savo darbą. Dir. Petras Vachbergas prašo, kas turi gerą balsą įstoti į chorą. Repeticijos vyksta Šaulių namuose.

● **LIETUVIŲ FONDAS** spalio 29 d. rengia miesto centre metinį savo banketą. Kas aukojo 100 dol., tiems įėjimas veltui. Neskelbiama, kiek kainuotu be šių sąlygų. Spauloje iškiilo nepasitenkinimas, kam LF daro mieste savo bankietą, o ne lietuvių salėse. Čia konfliktan suėjo p. Remienė su Vl. Būtėnu, todėl labai sunku įpiršti žmonėms bilietus. Gaila, kad LF darosi mažiau populiarus.

● **LIETUVIŲ TELEVIZIJA** šiaip taip gyvuoja, nors p. Šlutas jau buvo įteikęs stočiai raštą, kad daugiau nebegali išlaikyti. Pirm. J. Talandis pasiėmė savo nuožiūra vieną sekmadienio programą išlaikyti. Jaunimo Centras irgi vieną.

Rugsėjo 23 d. įvykęs piknikas gerai pasisekė. Sulaukta ir politikierių. Netrukus vėl bus Jc LTV parengimas.

● **ŽURN. STEPAS POVILAVIČIUS - VYKINTAS**, Lietuvos kariuomenės karininkas, staigiai mirė rugs. 3 d. Tabor ūkyje, neolituonų suvažiavime, sulaukęs 72 m. jis buvo veiklus daugelio organizacijų narys. Gyveno V. Vokietijoje, į JAV buvo atvykęs atostogoms.

● **E-JUS BAČINSKAS**, Lietuvos kar. karininkas ir Kauno Aukšt. Tech. Mo. kyklos mokytojas, mirė rugs. 8 d. Cicero, Ill. sulaukęs 62 metų amžiaus.

● **ANTANAS MICKEVIČIUS**, Vyčio Kryžiaus kav. vyr. psk., gegužės 13 d. palaidotas šv. Kazimiero kapinėse. Jis buvo kilęs iš Kretingos, ilgametis šaulių būrio vadas.

● **PETRAS SATULIS** iš Marquette Parke, mirė rugs. 15 d. sulaukęs 74 metų. Velionis tarnavo ir Amerikos arm. daliniuose V. Vokietijoje.

● **KESTUTIS JANKAUSKAS**, kurio tėvai gyvena Marquette Parke, Chgo. tarnauja JAV kariuomenėje V. Vokietijoje. Atlikus gerai visą apmokymą, pakeltas į aukštesnį laipsnį.

● **ATS. KPT. STASYS PAULAUSKAS**, skautas, vytils, gyv. Cicero, pasižymėjęs Vietnamo kare, išrinktas Amerikos karo veteranų posto komandierium 9115. Jo tėvus rugsėjo pabaigoj ištiko skaudi nelaimė - sudegė gyvenamas namas. Tėvas, St. Paulauskas yra uolus organizacijų veikėjas ir korespondentas.

● **GINTAUTAS BŪTENAS**, kilęs iš Chicago, tarnauja JAV Taikos korpuse vienoje Pacifiko saloje. Jis dalyvavo korpuse konvencijoje Maniloj.

● **SAV. - KURĖJAS JUSTINAS REMAITIS**, gyv. Marquette Parke, dažnai paremia lietuvišką spaudą.

● **MARQUETTE PARKO** Lietuvių Namų Sav. Draugijos susirinkimas įvyko spalio 20 d. parapijos mokyklos salėje, kur dalyvavo apie 150 narių. Nutarta paskirti auką Dail. A. Varnui, jo 100 metų sukakties proga, 50 dol. Lietuvių Fondui pridėti jau prie 100 dol. seniau įneštų. Adv. C.P. Kal kvietė balsuoti už mokesčių užšaldymą ir demokratiškai pasisakyti rinkimuose. Valdyba įpareigota parašyti Sun Times protesto raštą ryšium su užpuolimu mūsų tautiečio, remiantis nepatikimais sovietiniais šaltiniais. J. Skeivys kvietė dalyvauti metinėj vakaronėj lapkr. 25 d. šioj salėj ir rūpintis kolonijos gerbūviu. Balys Brazdžionis ragino eiti balsuoti, nes lietuviai labai nerangūs.

● **PASKUTINĖMIS SAVAITĖMIS** vėl keletas lietuvių nukeliavo į amžinybę. Tai visų gerai pažįstamas JONAS EVANS-

IVANAUSKAS mirė spalio 7 d.. Jis buvo laidotuvių direktorius ir daugelio organizacijų rėmėjas - veikėjas, todėl labai gražiai buvo palaidotas. Sav. - kurėjas ANTANAS MASKALIŪNAS, EMILIJ PA-LIOKIENE (prof. B. Palioko žmona).

● **DR. ŠABANAS**, baigęs mokslus Vienoje ir ten sukūręs šeimos židinį, už poros mėnesių atsikelia gyventi į Marquette Parką. Čia yra įrengtas medicinos Centras 71 gatvė, kur jo tėveliai dr. Šabanai dirbo. Sūnus dr. Šabanas yra gerklės, ausų ir kt. specialistas, praktika atlikęs garsiam Vienos universitete. Sėkmės jaunam dr. Šabanui, pradedant įsikurti lietuvių sostinėj - Chicagoj.

Balys Brazdžionis

LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ IŠVYKA
LEMONT, ILLINOIS

Rugpiūčio 27 d. dr. Juozo ir Kazimieros Briedžių sodyboje įvyko lietuvių respublikonų išvyka. Už baro darbavosi J. BALČIŪNAS, prie karštų anglių lietuviškas dešras kepė agr. A. ŠANTARAS, o bufetą tvarkė ponios: I. REGIENĖ, D. MILŪNIENĖ, J. OKSIENĖ, I. JURKIENĖ, B. NAVICKIENĖ ir R. ANDRIJAUSKIENĖ.

Svečius pasveikino Lygos pirm ANATOLIJUS MILŪNAS. Programą pravedė PRANAS JURKUS. Pristatyta eilė amerikiečių politikierių. Amerikos Tautinių Grupių respublikonų partijos pirm. MITCHELL KOBELINSKI - buvęs prezidento Fordo administracijoje, kaip Smulkaus Biznio administratorius, supažindino dalyvius su Tautinių grupių veikla ir svarba respublikonų partijoje. ALGIS REGIS - vykdomasis sekretorius, trumpai apibūdino vėlesnius Lygos atliktus darbus. Vienas iš jų, tai atžymėjimas asmenų, prisidėjusių prie per televiziją rodyto filmo apie Simą Kudirką. Lietuviams vis daugiau besikeliant į vakarų priemiesčius, lyga plečia ryšius ir Du Page apskrityje. Svečių tarpe buvo du Du Page County komisjonieriai su poniom, ir taip pat State Representative EMIL BOUCEK su poniu.

Už nuolatinę talką Lygai informacijos srityje specialiu žymeniu buvo įvertintas VYTAUTAS RAČKAUSKAS iš Cicero. Už specialią talką Lygos darbuose padėkos atžymėjimai įteikti KAZIMIERAI BRIEDIENEI ir A. ŠANTARUI.

Po oficialios dalies vyko dovanų pasiskirstymas, o vėliau ponis Briedienė supažindino svečius su savo meniškais rankdarbiais. LARLI

DR. A.J. GUSENAS SERGA

Sandaros sveikatos skyriaus rektorius dr. A.J. Gusenas jau kuris laikas, kai serga. Guli Loretto ligoninėje, Cicero, Illinois.

Šiuo laiku daktaras jau geriau jaučiasi ir pradėjo rūpintis, kad davus Sandarai daugiau straipsnių, kad užtektų ateičiai.

Linkime dr. A.J. Gusenui greitai pasveikti. (Šiame numeryje Sveikatos ir Šeiminių kūrų skyrių nėra tik dėl vietos stokos)

SIETJA

TAUTINĖS, DEMOKRATINĖS MINTIES
ŽURNALAS

Prenumerata: 4 dol. metams.
NAUJAS redakcijos ir administracijos
ADRESAS:
3346 West 65th Place,
Chicago, Illinois, 60629

Redaguoja redakcinė kolegija.
Leidžia Varpininkų Leidinių Fondas.
VLF nauja valdyba: Edvardas Boreiša,
Elena Rūkienė, Titas Briškaitis.

SANDAROS GEGUŽINĖJE SPALIO 8 D.

Rengimo komiteto pirmininkas JULIUS KUZAS, jr. gegužinės dalyviams pristato Cook apskr. šerifą RICHARD J. ELROD. Po to šerifui buvo įteiktas atžymėjimas ir paskelbtas "Man of the Year". Iš kairės į deš.: Jonas J. Galminas, šerifas R.J. Elrod, Julius Kuzas, jr., o paskutinis yra Aleksandras G. Kumskis, kuris vėliau atskirai buvo pagerbtas.

(Nuotrauka Juozo Tamaševičiaus)

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMA

ALDONA DAUKUS IR DUKRA SOFLJA

VISOS SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 - 3:30 val. po piet.
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE ● INCOME TAX ● NOTARY PUBLIC
2951 W. 63rd Street CHICAGO, Illinois 60629
Office — 436-7878
Res. 476-5633

VLADAS SIMAITIS, J. D.
Registered BrokerPAMINKLAI PROF. KAIRIUI IR
K. BIELINIUI

Dr. Jonas Valaitis prof. S. Kairio ir K. Bielinio paminklų komitetų vardu kviečia lietuvišką visuomenę savo auka prisidėti prie paminklų pastatymo. Aukus siųskite vėjus komitetui pirm. JUOZUI SKORUBSKUI, 1634 S. 50 th Ave., Cicero, IL. 60650. Čekius rašykite: Prof. S. Kairys and K. Bielinis Memorial Committee.

NAUJA LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

Veikia:
Pirmadieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro.
Antradieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro.
Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vakaro.
Visos laidos iš WOPA stoties 1490 AM banga.

Adresas: 2646 West 71-st St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

Teisėjas FRANCIS P. BUTLER dalyvavo Sandaros piknike ir pasakė gražią kalbą, ypač įvertindamas, kad jis perėjusiais metais sandariečių buvo paskelbtas, kaip "Judge of the Year".

Piknike buvo labai turtingas "Laimės šulinys". Visuomenei žinomas menininkas P. VEBRA dovanojo Sandarai pritaikintą skulptūrinį paveikslą "Knygnešys", taip pat ALEKSANDRA MKLAŠE-VIČIENĖ dovanojo daug savo rankdarbių. Plačiau apie gegužinę ir aukotojus bus skelbiamame numeryje.

JUOZAS ASCILLA - sukaktuvininkas š. m. spalio 15 d. jis atšventė savo 90 metų amžiaus sukaktį. Juozas (Emmos Petraitienės tėvas) nežiūrint savo amžiaus ir kiek gali daug padeda Sandarai. Sandaroje jis būna beveik kasdien ir niekad neatsisako pagelbėti. Linkime jam sveikatos ir ilgiausių metų. Apie jį ir apie jo brolius bus platesnis straipsnis.

JONAS JOKUBONIS, žinomas visuomenei veikėjas. Vaidylos paminklo statybai paaukojo \$ 100.00.

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

- \$ 20.00 Chas. P. Kal, Chgo. Ill.
- \$ 20.00 Teodora Kuzienė, Chgo. Ill
- \$ 20.00 K. Čiurinskas, St. John, Ind.
- \$ 18.00 John J. Galminas, Chgo. Ill
- \$ 13.00 Jonas Palšis, Chgo. Ill.
- \$ 13.00 William Leksna, Chgo. Ill.
- \$ 10.00 Andrius Sembrotas Chgo. Ill.
- \$ 10.00 Stasys Jurijonas Chgo. Ill.
- \$ 10.00 Norman Burstein Chgo. Ill.
- \$ 9.00 Juliya Radowk, Kenosha, Wisc.
- \$ 8.00 Dr. Peter Atkočiūnas, Cicero
- \$ 5.00 Ona Mitrovic, Chgo. Ill.
- \$ 5.00 Ignas Andrašiūnas, Chgo. Ill.
- \$ 5.00 Mrs. Joseph Zenkus Chgo. Ill.
- \$ 5.00 Oscar Krinertas, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Elizabeth Satkauskas, Chgo/Ill.
- \$ 3.00 Petras Čyvas, Wrcstr. Mass.
- \$ 3.00 Rose Navas, Auburn, Mass.
- \$ 3.00 A. Kuzelis, Hillside, Ill.

(Bus daugiau)

Jums tinkamiausiai galės patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS

kailių krautuvė ir siuvykla.

Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuvą dėvėtus. Priima kailius valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., Chicago, Ill. Telef. 263-5826 ir buto 677-8489.

NUOTRAUKOJE: Edvardas J. Šūmanas (kairėje) ir RICHARD J. DURBIN, kuris yra demokratų kandidatas į Lieutenant Governor postą šiuose rinkimuose kartu su MICHAEL J. BAKALIU. R. J. Durbin gimė East St. Louis, Ill. lietuvių gyvenamoje apylinkėje. Jo motina emigrantė lietuvaitė Ona Kutkaitytė, gimusi Jurbarke ir atvykusi į JAV 1914 metais. Ji yra dabar jau pensininkė ir gyvena Fairview Heights, Illinois. R. Durbin yra gerai išsimokslinęs - turi teisės mokslų doktoratą, ir daug patyrimo eidamas įvairias pareigas. Edvardas Šūmanas yra jų rinkimų koordinatorius Amerikos lietuvių visuomenėje.

Patarnauju Namų Pirkime ir Pardavime. Apdraudų Agentūra, Išrašomos visų rūšių Apdraudos

BELL REAL ESTATE Juozas Bacevičius

6455 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: 778-2233

Ištaiga veikia nuo 9 ryto iki 8 val. vak. kasdien. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. p. p.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

3333 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608. Telef. 254-3320.
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Telef. WA 5-2737.

Įvairių prekių pasirinkimas: automobiliai, Motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALENTINAS

A. A. **JONAS EVANS (IVANAUSKAS)**

Mažeika-Evans laidotuvių direktorius

JONAS G. EVANS, Sr. mirė spalio 7 d. Jis buvo gimęs ir gyveno Chicagoje. Liko dideliama liūdesy dukterė Joyce, žmonas Jurgis Paliulionis, du sūnūs John G. (Whitey), jr., marti Cindy ir Stanley P., marti Carol, dukterė Marcia, 7 anūkai; Kristina, Susanna, Lisa, Christian, Jason, Stanley ir Paul, brolis Charles Evans, dvi seserys: Matilda (Tillie) su vyru Jack Lamont ir Betty su vyru Rick Bakutis ir jų šeimos, uošvė Agnes Mažeikienė, kiti giminės ir pažįstami.

Ypatingai sandariečiai labai liūdi taip anksti netekus Jono Evans, sr., nes jis Sandarai visą savo gyvenimą daug yra padėjęs ir rėmė, kiek tik jis galėjo. Jis su Sandara buvo labai suaugęs, ypač jis buvo artimas su a. a. Mykolu Vaidyla. Kaip jis pats yra sakęs, kad M. Vaidyla jį jaunystėje mokino lietuviškai kalbėti. Dėl to J. Evans M. Vaidylos mirtį jautriai pergyveno.

Sandara reiškia užuojautą J. Evans šeimai ir visiems artimiesiems.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION			
1. TITLE OF PUBLICATION			
SANDARA	4	810	810
2. FREQUENCY OF ISSUE			
MONTHLY	12		\$7.00
3. LOCATION OF HEADQUARTERS OF PUBLISHER (Street, City, County, State and ZIP Code) (Not printer)			
840 W. 33rd St., Chicago, Cook County, Ill., 60608			
4. LOCATION OF THE HEADQUARTERS OF GENERAL BUSINESS OFFICE OF THE PUBLISHER (Not printer)			
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.			
5. NAMES AND COMPLETE ADDRESSES OF PUBLISHER, EDITOR AND MANAGING EDITOR			
Lithuanian National League of America, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.			
Grozvydas J. Lazauskas, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill. 60608			
MANAGING EDITOR (Name and Address)			
Peter Bruzas / 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.			
6. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given.)			
NAME ADDRESS			
Lithuanian National League of America 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.			
7. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state.)			
NAME ADDRESS			
8. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 1103 (b) (2) (B) of the Internal Revenue Code)			
9. HAVE NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS			
10. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION			
A. TOTAL NO. COPIES PRINTED (Net Press Run)		2500	2500
B. PAID CIRCULATION		110	110
1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS AND COUNTER SALES			
2. MAIL SUBSCRIPTIONS		2320	2017
C. TOTAL PAID CIRCULATION (Sum of B and C)		2230	2127
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS (Samples, complimentary and other free copies)		92	190
E. TOTAL FREE DISTRIBUTION (Sum of D and E)		2322	2317
F. COPIES NOT DISTRIBUTED (Office use, left overs, unaccounted for, spoiled after printing)		178	183
G. RETURNED FROM NEWS AGENTS		None	None
H. TOTAL (Sum of A, F and G) (Should equal net press run shown in 9.)		2500	2500
11. I certify that the statements made by me above are correct and complete.			
SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER OR OWNER		Grozvydas J. Lazauskas, Editor	
12. FOR COMPLETION BY PUBLISHERS MAILING AT THE REGULAR RATE (Section 1103 (b) (2) (A) of the Internal Revenue Code)			
13. U. S. POST OFFICE AUTHORITY (Section 1103 (b) (2) (A) of the Internal Revenue Code)			
14. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (B) of the Internal Revenue Code)			
15. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (C) of the Internal Revenue Code)			
16. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (D) of the Internal Revenue Code)			
17. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (E) of the Internal Revenue Code)			
18. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (F) of the Internal Revenue Code)			
19. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (G) of the Internal Revenue Code)			
20. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (H) of the Internal Revenue Code)			
21. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (I) of the Internal Revenue Code)			
22. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (J) of the Internal Revenue Code)			
23. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (K) of the Internal Revenue Code)			
24. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (L) of the Internal Revenue Code)			
25. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (M) of the Internal Revenue Code)			
26. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (N) of the Internal Revenue Code)			
27. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (O) of the Internal Revenue Code)			
28. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (P) of the Internal Revenue Code)			
29. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (Q) of the Internal Revenue Code)			
30. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (R) of the Internal Revenue Code)			
31. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (S) of the Internal Revenue Code)			
32. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (T) of the Internal Revenue Code)			
33. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (U) of the Internal Revenue Code)			
34. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (V) of the Internal Revenue Code)			
35. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (W) of the Internal Revenue Code)			
36. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (X) of the Internal Revenue Code)			
37. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (Y) of the Internal Revenue Code)			
38. AUTHORITY FOR MAILING AT SPECIAL RATE (Section 1103 (b) (2) (Z) of the Internal Revenue Code)			

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorei p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepimą ir SANDAROS parėmimą būsimė labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje. Jei jūsų adresas pasikeitęs, tai prašome pranešti mums ir seną, ir naują adresą.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 7 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS;.....

ENGLISH section

Don't blame Lithuania for tyrants who invaded it

In our vast communications media—by the showing of the film Holocaust on television and the articles appearing in The Sun-Times about Liudas Kairys—unfounded accusations have been made against the entire Lithuanian nation.

We strongly censure any attempt to associate the Lithuanian nation with any dictatorial system. The Lithuanian nation is of a free and democratic spirit, resolved against any dictatorship, be it Nazi, Communist, fascist or any other that denies man's basic human rights and brings about spiritual and physical slavery.

Lithuania suffered greatly because of illegal and brutal Nazi and Communist occupations. As a result, many young Lithuanians, even those under age, were forcibly

drafted into the service of the occupant and were forced to carry out orders against their own wishes.

We strongly reject any accusations supported by documents obtained from the Soviet Union. The Soviet Union, even today, is the greatest and most brutal violator of all freedoms, human rights and international agreements, including the recently signed Helsinki accords. Any accusations it makes are based on lies and falsifications. The aim of the Communist dictatorship, just as that of the Nazi dictatorship, is to destroy those who oppose it; and it uses all means available to attain this end.

Kazys C. Bobelis, M.D., president
Lithuanian American Council

Chicago Sun-Times, Monday, October 23, 1978

ON OPEN LETTER TO THE NEWS MEDIA

It is with deep regret that we wish to call public's attention to the fact that through our vast communications media by the showing of the film "Holocaust" on television and the articles appearing in the Chicago Sun-Times prejudging Liudas Kairys as a Nazi without benefit of trial... unfounded accusations have been made against the entire Lithuanian Nation.

Having thoroughly discussed this matter at its executive meeting, the Lithuanian American Council strongly censures any attempt to unite the Lithuanian Nation with any dictatorial system. The Lithuanian Nation is of a free and democratic spirit, resolved against any dictatorship be it Nazi, Communist, fascist or any other which denies man's basic human rights and which brings about spiritual and physical slavery.

The Lithuanian Nation, as a result of World War II, suffered a great deal because of illegal and brutal Nazi and Communist occupations. The Communist occupation continues to date, destroying Lithuanian national, cultural and religious customs and continues its physical genocide in Lithuania.

As a result of these occupations, many young Lithuanians, even those under age, were forcibly drafted into the service of the occupant and were forced to carry out their orders against their own wishes.

We strongly reject any accusations which are supported by documents obtained from the Soviet Union. The Soviet Union, even today, is the greatest and most brutal violator of all freedoms, human rights and multiple international agreements including the recently signed Helsinki Accords. Any accusations it makes are based on lies and falsifications. The aim of the communist dictatorship, just as that of the Nazi dictatorship, is to destroy those who oppose them and they use all means available to attain this end.

The Soviet Union is using every possible method to discredit Lithuanian-Americans, and those of other nationalities, because these people have first hand information regarding the cruel methods used to achieve communist world domination, and often bring out these facts in America and throughout the free world, warning about communistic aims.

At a time when the entire world is seeking peace and tranquility, the communist system, even today 34 years after the end of the Second World War, continues to wage war with the democracies of the free world in an attempt to destroy them. In its wake, accusations continuously arise against persons of different nationalities, stemming from the same Soviet sources from which certain American journalists attempt to make misleading headlines.

Why do these journalists not write about the communist atrocities carried out today in Cambodia, Viet Nam, Laos, about the continuing genocide in Lithuania, Latvia, the Ukraine for the last 38 years, about the illegal occupation of the Baltic States, about the tragedy of 100,000 Lithuanians deported to Siberia during one night, about the murder of

1917 proclaimed Self-determination
Woodrow Wilson
1856 — 1924

FLAME OF FREEDOM

LITHUANIAN CIVIC POLITICAL ASSOCIATION, INC.

2649 West 63rd Street CHICAGO, ILLINOIS 60635 60629
Telephone: PR. 6-5162

1903 proposed Lithuania be free
Dr. J. Basanavicius
1861 — 1927

RETRACTION ACCEPTABLE

Recently the Chicago media exposed the improper, illegal and immoral "activities" of Mr. Liudas Kairys, accusing him of having been connected with the Nazi party in Germany during the Second World War.

According to our judicial system, if an individual commits a crime, he is referred to the Grand Jury, secretly investigated, indicted and even then the Grand Jury findings do not make him guilty.

Mr. Liudas Kairys was a victim of the Second World War, which was over 30 years ago. Not only was he in jeopardy but many thousands of people were innocently murdered without justification.

When the communists occupied Lithuania, the Lithuanian subjects were compelled to obey the Russian rule. When the German army forced the Russian army out of Lithuania, the Nazis issued their brand of rules and demands. Obey their orders or you will be shot!

Mr. Liudas Kairys as a human being, maybe in order to save his life, was forced to obey the Nazis' orders under the penalty of death. He came to the United States legally and established his new domicile, married and raised a family. He became a law abiding, peaceful citizen.

Many innocent people were compelled to oblige Hitler's dictates. Why was Liudas Kairys singled out when there were many thousands of people in the same predicament? After the defeat of Hitler's regime, international peace was established and all war criminals were punished or exonerated. Then Germany and Japan became "our brothers keepers".

The question is why was Liudas Kairys selected as a World War II victim? We feel that because he was of Lithuanian extraction, perhaps he was selected by some "jealous" individual or organization.

The media, with its selfish commercial interests, has proceeded by their actions to ruin Liudas Kairys' reputation and character as well as his future over an insignificant question. The media has "persecuted" him and his family unmercifully for unknown reasons.

The Chicago media is supposed to serve the public impartially without discrimination and to enlighten the people objectively. However, the media should also include the historical facts that the United States Government built up and supported Hitler and "loaned" him over 350 million dollars to create Hitler's army for the specific purpose of attacking and destroying the Soviet Communist regime. The butcher Hitler used that power initially against the Polish nation, thereby starting World War II. Now, where is the justice? We, the American-Lithuanian people should really pass judgment on the politicians responsible for the creation of this inhumane Nazi military machine.

We feel the media over-acted in publishing an insignificant incident. About 250,000 American-Lithuanians in Chicago and its neighboring vicinity are industrious, God fearing and law abiding citizens, and feel that they were slighted, discredited and insulted by your innuendos. If this is an example of the way our cities' large newspapers are going to treat out Lithuanian heritage, we should be encouraged to support our own local news media. We, who believe in democracy realize that not only the government must be restrained, but also the news media in the interest of maintenance of an orderly society. Individuals entering into society, must give up a share of liberty to preserve the rest. The magnitude of the sacrifice must depend as well on situation and circumstance, as on the object to be obtained. It is at all times difficult to draw with precision the line between those rights which must be surrendered and those which may be preserved.

10/10/78

Charles P. Kal
Chairman of the Board

17,000 Polish officers in Katyn Forest etc.

But these journalists easily make sensational statements, disregarding any democratic principles, concerning information supplied them by the Soviet press.

The article in the Chicago Sun-Times is a grave moral injustice not only to the individual involved, his family, but also to the entire Lithuanian nation.

We strongly protest against such tactics and are in the process of organizing legal and moral aid, so that the errors of these legally unproven accusations are revealed and that the disassociation of the Lithuanian Nation from any unification be clearly brought out.

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL INC.

Dr. Michael Devenis (b. 1891), a physician, died in Santa Monica on May 28th. He lived in the U.S. from 1914 until 1928, then returned to Lithuania. In 1940 he was arrested by the invading Soviets, and after spending a year in jails on Lithuanian territory, he was moved to the forced labor camp of Vorkuta in Siberia, the sub-arctic coal mining center. However, due to the efforts of his U.S. wife and the intervention of the State Department, he was released in 1942 and came to this country. A decade later he testified before the famous House Baltic Committee (1953-54) under Rep. Charles J. Kersten, which was investigating the illegal Soviet annexation of the three Baltic republics. (The Committee's reports constitute valuable source materials on Soviet perfidy against Lithuania.)

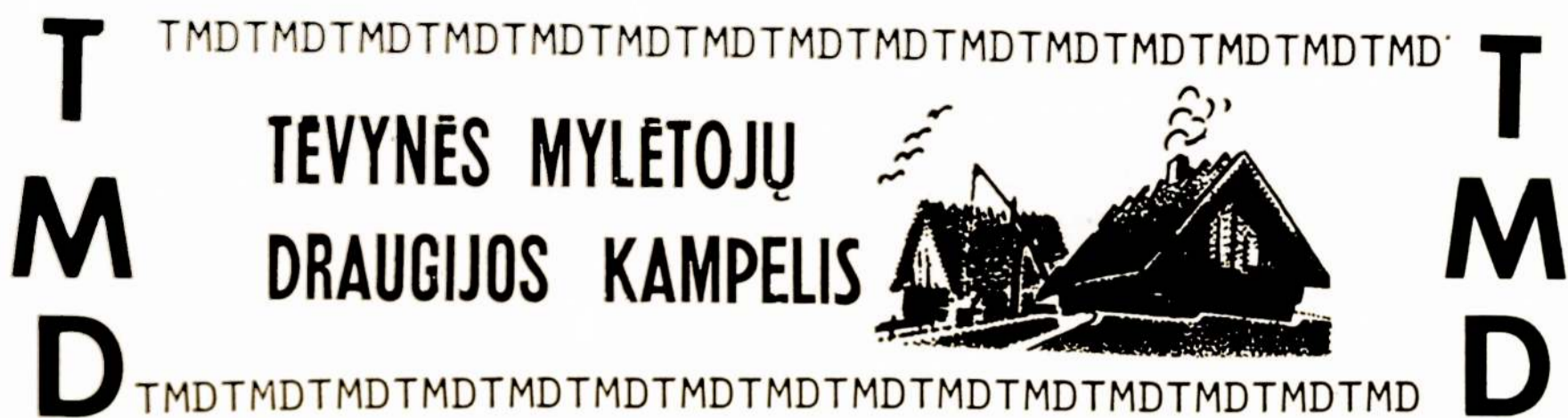

Simas Kudirka presents his autographed book to New Hampshire Governor Meldrim Thomson Jr. while Lithuanian delegation thanks him for the proclamation of Captive Nations week. Standing [l. to r.]: Elena [Andriuskeviciute] Scarke, Kazys Grauslys, Simas Kudirka, Miss Julia Grauslys, Vytautas Sirvydas. Sitting: Governor Meldrim Thomson Jr.

Simas Kudirka įteikė savo autografuotą knygą New Hampshire gubernatoriui Meldrim Thomson Jr., o lietuvių delegacija dėkoja už paskelbimą "Captive Nations Week".

Photo: Courtesy of Governor's Press Secretary

Editors of "English Section":
Leo Venckus and Rimantas Rudys

Istoriniai Padavimai

DR. JONAS BALYS

Marai ir Badas Mūsų Krašte

Juodasis Maras

Jau bus 200 metų, kai mūsų krašte buvo marai, žmonės išplovė. Dabar jau mažai kas apie tai ir bešneka, bet 50 metų atgal senukai daug šnekėdavę. Vaikai, prisiklausę pasakų, bandas ganydami viens kitam pasakodavę. Perėjus pavietrei arba marui, mūsų krašte labai buvo išmirę žmonės. Retas kur pasiliko gyvas. Kad sutikus kitą žmogų, reikėję eiti kelias mylias, o kai sutikdavę kitą tokį pasilikėlį, būvę labai daug džiaugsmo. Marų metuose ne viena liga žmones plovusi. Vieniems kildavę juodi gumbai, jei tas žmogus 9 dienas išgyvendavo, tai ir pasveikdavo. Kiti atsigulę prie lagnelio gerti ir nebeatsikeldavę. Tai buvo bado metai, neturėdami žmonės ko valgyti, bado mirę. Bada mečiais Joniškių dvarelyje koki ten ponai virdavę skystą putrą. Peralkę žmonės sueidavę būriais, tos putros pasrėbę ten pat ir apalpdavę, išmirdavę. Kiti, norėdami nuo maro gyvi atlikti, darydavo apžadus: numirėlius į kapus laidoti. Jie buvo vadinami "kapočiais". Kartą tie kapočiai, jėgę į vieną klotimą, rado visą šeimyną linus minant. Klausia: "Ar visi sveiki?" Jie atsakė: "Sveiki". Bematant tik bringst — ir visi išvirto negyvėliais. Jie juos sudėjo savo vežimam be grabų ir palaidojo. Tuo laiku, kai Lietuvoj žmonės taip labai mirę, tai ponai išbėgiojo toli už sienius, į Kuršių kraštą. Mat, Kuršiuose tik pakraščiais žmonės mirdavo. Kada jau mūsų krašte mažai liko žmonių, tai jų priėjo iš Prūsų, Kuršo ir Lenkijos.

Reibenų k., Žagarės v. Užr. M. Slančius, 1911. LMD I 483(1).

Žalioji Pavietrė

Jurgaitienė 1872 m. sakė: Aš dar buvau jauna, 17 metų.

Mes bežaisdami kuris ten pasakė: "Ak tu žalioji pavietrė!" Tada senukė, tokia kaip dabar aš, subarė sakydama: "Vaikai, jūs nežinote, kas ta žalioji pavietrė buvo. Tada rugiai buvo pačiame žydėjime, ir stora korta sniego apsnigo. Žmonės šniūrus susiraišioję ėjo ožiomis, braukdami nuo savo rugių sniegą. Kurie sniegą braukė, iš tų rugių nieko nebuvo, o kurie nebraukė, buvo geri rugiai. Tai iš to paskui būvę dideli bada ir marai." Tai tokia buvus toji "žalioji pavietrė".

Jurgaitienė, 86-90 metų amžiaus, Trumpaičių km., Joniškių v. Užr. M. Slančius, 1911. LMD I 483(2).

Maras Užnemunėj 1710 Metais

Kada pavietrė 1710 metais viešpatavo, tik viename Vilniuje numirė apie 100,000 žmonių, o kaimai ir miesteliai liko pūsti.

Štai Vytis putotas išplaukia Viršum Gedimino pilies... Girdėt geležinis ten vilkas jau kaukia Iš juodo chaoso nakties.

Štai vieškeliais raiteliai dunda Mėnulio šaltoje šviesoje... Jie neša kraują parašytą skundą Berželio tošelėj sausoje...

J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

SENASIS IR NAUJASIS "VARPAS"

Netrukus "Varpo" žurnalas minės 90 metų sukaktį. Pirmasis jo numeris, suredaguotas didžiojo lietuvių dr. Vinco Kudirkos, buvo išleistas 1889 m. sausio mėn. Tilžėje. Tuomet "Varpas" sakėsi esąs literatūros, politikos ir mokslo laikraštis, išėinąs kiekvieną mėnesį. Nuo to laiko "Varpas" tebėra gyvas iki šiolei, tiesa, su keliomis pertraukomis. Pirmasis jo gyvavimo laikotarpis buvo ypač sunkus, nes jis buvo leidžiamas už tuometinės Lietuvos ribų, Ryprūsiose, ir į Lietuvą galėjo būti įgabnamas tik nelegaliai dėl carinės Rusijos valdžios visokeriopos priespaudos. Ir tokiose sąlygose jis ėjo net daugiau kaip 17 metų, iki 1906 m. balandžio mėn.

Kai Lietuvoj buvo atgauta spauda lotynų raidėmis, Vilniuj ir kitur pradėjo jau rodytis legalūs lietuviški laikraščiai, manyta, kad "Varpas" yra atlikęs savo uždavinį ir galima jo leidimą Vokietijojej sulaikyti. Tačiau netrukus pasirodė, kad tuometinę lietuvišką spaudą taip kietai cenzūravo cariniai cenzoriai, kad joje nebuvo galima laisviau pasisakyti pačiais svarbiausiais tautiniais lietuvių reikalais. Tad vėl jis buvo atgaivintas Tilžėje 1913 m. Tais ir 1914 metais buvo išleista keletas numerių. Pirmojo pasaulinio karo metu Rusijoje Voronežo mieste, 1918 m. vėl jis buvo pradėtas leisti, bet išėjo tik vienas numeris, nes netrukus bolševikai viską užgožė su savo nelemtuojuo totalizmu.

Nepriklausomoj Lietuvoj "Varpas" buvo atgaivintas Kaune 1920 m. ir ėjo iki 1922 m., o po to pasirodavo tik retkarčiais. Ypač pažymėtini du labai reikšmingi jubiliejiniai "Varpo" numeriai, kurių vienas buvo išleistas 1924 m. pabaigoje paminėti dr. V. Kudirkos 25 metų mirties sukaktį ir antras 1926 m. pabaigoje paminėti dr. Kazio Griniaus, tuometinio Lietuvos prezidento, 60 metų amžiaus sukaktį. Abiejuose buvo sutelkta labai daug ir svarbios medžiagos iš tautinio atgimimo ir vėlesnių laikų. Po to "Varpas" vėl ėjo 1931-1932 m. ir 1939-1940 m. Tais laikais "Varpo" leidimą sunkino ir lietuviškoji tuometinė cenzūra.

Po Antrojo pasaulinio karo per keletą metų "Varpas" buvo leidžiamas Vokietijoje, spausdintas rotatoriumi. Po to daugumai lietuvių tremtinių iš Vokietijos persikėlus į Amerikos Jungtines Valstijas, čia vėl tęsiamas tolimesnis "Varpo" leidimas jau daugiau lyg metraščio forma. Jį čia leidžia Varpininkų filisterių draugija ir gražiai redaguoja Antanas Kučys.

Neseniai išėjo pastarasis 15-tas "Varpo" numeris. Tai kiek didesnio formato knygos formos leidinys, turįs 168 puslapius ir jame rašo net 15 įvairių sričių bendradarbių. Jei senasis tilžiškis "Varpas" vadino save literatūros, politikos ir mokslo laikraščiu, tai beveik tą patį galima pasakyti ir apie dabartinį čikagiškį "Varpą", pridėdam prie jo dar ir meno skyrį, bet vyravo daugiau politiniai, visuomeniniai ir socialiniai klausimai. Naujajam "Varpe" taip pat gana daug rašoma ir tarptautinės politikos reikalais, nes nuo jos rutuliojimosi priklausys ir Lietuvos ateitis.

Nors per tą 90 metų "Varpo" gyvavimo laikotarpį pasaulyje įvyko tiek daug ir tokių didelių pasikeitimų, daug kas gal net kelis kartus "persivertė per galvą", tačiau pagrindiniai principai, kuriuos ginti ir kuriuos skiepyti lietuvių tautai buvo skirtas senasis "Varpas", su tokiu pat pasiryžimu ir atkaklumu tebėra atstovaujami ir naujojo čikagiškio "Varpo". Tai - lietuvių ir tautinio sąmoningumo stiprinimas savo tautiečių tarpe, tautinės laisvės ir valstybinės nepriklausomybės siekimas, demokratinio visų lietuvių nusiteikimo ugdymas ir taip pat sąžinės laisvės visiems žmonėms pripažinimas. Kaip matome, šie patys principai yra ir sandariečių organizacijos pagrinduose.

Be to, šia proga tenka paminėti, kaip reikšmingą faktorių, kad ir okupuotoje Lietuvoje jau kuris laikas, gal kokie treji metai, leidžiamas nelegalus "Varpas", kuris atrodo, taip pat atstovauja bendruosius visų varpininkų principus. Daugiau apie jį, kas jį leidžia ir kokius klausimus tas "Varpas" svarsto, kaip tik galima rasti minėtame čikagiškio "Varpo" nr. 15, kurį galima gauti parašius šiuo adresu jo administratoriui: T. Briškaitis, 1214 N 16th Ave., Melrose Park, Ill. 60160. Numerio kaina 3 dol.

S. Ms.

Man seniai pasakojo, kad iš visų šalių atkeliavo žmonės, kad užpildytų žemę, o tos vietos, kur buvo anksčiau kaimai, pavirto giriomis, nes nebuvo gyventojų. Aš po tos pavietrės esu tik ketvirta pakalianija. Nuo tos pavietrės Šunekų parapijoje, Strielčiškių kaime liko dvi mergos, iš kurių viena buvo močiutė mano mamos, o visoje parapijoje liko ne daugiau, kaip septyni žmonės. Tada atkeliavo daug žmonių iš Masklijos ir apsigyveno Žiūruos, Būdvičiuos ir Padvariuos. Dėlto tuos tris kaimus ir dabar vadina: Žiūriai — gudeliai, Būdvičiai — gudeliai ir Padvariai — gudeliai, nes juose gyveno gudai. Tie trys kaimai yra Vilkaviškio paviete. Žiūriai ir Būdvičiai — Paežerių valsčių, o Padvariai — Vilkaviškio valsčių. Nuo tų gudų ir pavardės — Vasylius, taip pat ir Paežerių valsė. kaimas Baziliai, nes ten gyveno gudas Bazilius.

Vilkaviškio aps. LTA 198(346).

Kaip Švedai Buvo Išvyti

Švedėzeris ir "Panų Suolai"

Mes žinome, kad senovėje lietuviai kariavo su švedais. Toms kovoms prisiminti dar turime Varnių valsčiuje, Šilų kaime du liudininkus, kurie primena mums tuos laikus. Apie tuodu liudininkus yra žmonių lūpose išlikęs toks padavimas. Tiedu liudininkai yra: mažas kalnelis, ant kurio, sakoma, būvę lietuvių apkasai, ir toks pat ežerėlis. Tas kalnelis vadinamas "Panų Suolais". Per karus su švedais, lietuviai apsirėngdavę mergaitėmis ir moterų balsais dainuodavę, sėdėdami ant to kalnelio — viliodavę švedus. Tų moterų balsų privilioti, atėidavę švedai ant to kalnelio, o ten jų laukdavę ne moterys, bet ginkluoti lietuviai. Atėjus švedams, lietuviai juos užpuļdavę ir nužudydavę, o nužudytus mesdavę su visais ginklais į ten pat stovintį ežerėlį. Taip lietuviai daug švedų išžudė ir nuskandinę. Todėl ir tas ežerėlis dabar yra vadinamas Švedėzeriu. Žmonės pasakoja, kad ten yra daug švedų ginklų ir kitokių daiktų.

Telšiai, Užr. K. Lukoševičius, 1933. XII. 6. LTA 533(1).

Velnius Vijo Švedų Kariuomenė

Akmens (Velnio Pėda vardu) yra duobė, pėda, kurią velnias įspaudęs. Po lietaus ji pilna vandens. Moterys, grįždamos iš lauko karves pamelžusios, šieną grėbusios ar rugius pšovusios, užsuka prie Velnio Pėdos, pasitrina sopamas vietas ir išgyja. Ta pėda palikusi nuo tada, kai velnias vijęs švedų kariuomenę, — atsistojęs ant akmens ir palikęs paminklą ligi pasaulio pabaigos.

Šeimamatis k., Tauragnų v. Užr. Ona Slicsoraitytė, 1938. LZV 799.

(Ištrauka iš dr. Jono Balio knygos "Istoriniai padavimai", išleistas Lietuvių Katalikų Spaudos Draugijos 1949 metais, Chicagoje.)

Lenkų žurnalas apie Holocaust filmą

Kultūra, Paryžiuje leidžiamas ir Lenkijoje plačiai skaitomas žurnalas (Nr. 6-369, 1978 m. birželis), paskelbė šio turinio straipsnį apie lenkų — žydų santykius.

Š. m. balandžio 15, 16 ir 17 d. JAV televizija (NBC kanalais) rodė filmą HOLOCAUST, kurio žiūrėjo apie 120 milijonų žmonių. Tai buvo filmas ne dokumentinis. Jis vaizdavo gausios Weisų šeimos istoriją Antrojo pasaulinio karo žydų kančios fone. Pati šeima ir jos gyvenimo aplinkybės — literatūrinė fikcija. Tačiau fonas, į kurį šeimos likimas įpintas, turėjo atšviesti hitlerinės okupacijos tikrovę, ypačiai Europos žydų padėtį. Filmo rodymas sutapo su Varšuvos geto sukilimo 35-ąja ir Izraelio valstybės įkūrimo 30-ąja sukaktimi. Imant dėmesin filmo pobūdį, gausias diskusijas, o taip pat pasirinktą jam rodyti laiką, Holocaustas yra kažkas daugiau negu vienas iš daugelio amerikiečių televizijos blogų filmų. Jo dingstis buvo didelė politinė akcija, siekusi sustiprinti Izraeliui Amerikos simpatiją. Tą nuomonę patvirtina kai kurių amerikiečių straipsniai, o taip pat ir Jewish Appeal atsišaukimai. Vienas tokių atsišaukimų, apimęs visą New York Times puslapį, vaizdavo reikalą patikrinti Izraeliui saugias sienas, remdamasis Antrojo pasaulinio karo žydų tragedija. Holocaustas kaip tik ir turėjęs priminti tą tragediją.

Recenzentai sutiko Holocaust filmą ne vien tik pagyrimais. Jis buvo tiek blogas, kad nebegalėta apsieiti be kritikos. Eilė žurnalistų ne be pagrindo atkreipė dėmesį į tai, kad autoriai, vaizduodami dar kartą visiems jau gerai žinomas koncentracijos stovyklų baisias scenas ir šaltai organizuotas masines žudynes, vengė parodyti nusikaltimo kilmę, kuri prasidėjo Hitlerio partijos viršūnėse. Recenzuodamas (New York Post 1978. IV. 20) William Buckley pastebėjo, kad hitleriniai žudikai po daugelio metų rado sau pasekėjų Kambodijoje (dėl diskrecijos nepaminėjo jų sovietinių stalininių pradininkų). Kitaip tariant, filmo autoriams jis prikišo, kad žydų kančia negali užgožti Antrojo pasaulinio karo metu vykusios žmonijos tragedijos.

Iš mūsų (lenkų — Red.) pusės didžiausias priekaištas Holocaustui yra ne tai, kad vaizduojama tik dalis teisybės, bet tai, kad filmas yra pilnas klastojimų. Ten kur kalbama apie Lenkijos žydus, Varšuvos geto likvidavimą, geto žydų likučių pasirošimą sukilti ir sukilimo eiga — filmas yra prieš lenkus nukreiptas šmeižtas. Pagal filmą, Varšuvos geto žydai, kurie ryžtasi pasipriešinti ginklų, veikia beveik visiškai vieni, sutikdami iš lenkų pusės antipatiją arba net atvirą neapykantą. Žydams ginklus pristatantieji lenkai vaizduojami

kaip hienos. Jie iškaulina iš žydų kovotojų stambias pinigų sumas, pristatydami jiems kokį pistoletą ir tą be šovinių. Žydų Kovos Organizacija negalinti perduoti užsienin žinių apie jų didvyrišką pasipriešinimą. Nuo pasaulio juos atskiria ne tik nemelės, bet ir tylos mūras. Tačiau labiausiai savo melu šokiruoją scena, vaizduojanti lenkų uniformose kareivius, kurie SS įsakymu vykdo geto gyventojų egzekuciją dar prieš sukilimo pradžią. Tiesa, komentatoriūs nevadina jų lenkais, bet lenkiškos uniformos viską pasako. Toliau, vaizduojant kovą su sukilėliais, parodyti lenkiškose uniformose tie patys kareiviai, kurie dėl paslaptinų prieštasties vadinami "lietuvišiais". Filmo skriptas, kurio autorius yra Gerard Green, nepalieka tačiau jokios abejonės, kas būtent norėta pavaizduoti geto budeliais amerikiečiams žiūrovams. Green rašo: "Kai žydų policija atsiskako vykdyti egzekuciją, atsirado lenkai, kuriems vokiečiai davė įsakymą" (Nowy Dziennik, 1978. IV. 28).

Toliau Kultūros skaitytojam gana išsamiai primenami faktai apie lenkų teikiama pagalbą geto kovotojams. Taip pvz. Žydų Kovos Organizacijai ginklams pirkti lenkų iš Londono buvo gauta per 128 tūkstančius dolerių. Anuo metu tai buvo gana stambi suma. Lenkų instruktoriai mokė žydus vartoti ginklus. Lenkų

ginkluoti daliniai puolė getą saugojančius vokiečius ir t. t.

Net šiandieninės melagingos ir sensacijų besivaikandios televizijos rėmuose filmas yra tikras skandalas. Skandalas ypač dėl to, kad prieš lenkų šmeižimą neužprotstavė nė vienas amerikiečių žurnalistas ar istorikas. Prisimimus, kad yra balsų, reikalaujančių tą filmą rodyti mokyklose, dalykas virsta tikru košmaru.

Žydų visuomenė JAV-se gali turėti karčių priekaištų Lenkijai ir lenkams. Neturime užmerkti akių faktams, kad yra būvę ir denunciacijų ir šantažo vokiečių okupacijos metu, kai aukomis tapo persekiojami ir ujami Lenkijos žydai. Lenkijos pagrindžio teismas, kuriam pirmininkavo Stefan Korbonski, denunciatorius ir šantažininkus dažniausiai baudė mirtimi, bet negalėjo, aišku, visų nusikaltėlių sukti. Negalima tačiau pateisinti, kodėl tyli tie, kurie gerai žino, kad vienas padorus žmogus įstengė išgelbėti tik kelis, tuo tarpu vienas niekšas galėjo pražudyti šimtus.

Dėl to laukiame iš mūsų žydų tiesą gerbiančių draugų, kad jie pamokytų Holocaust kūrėjus naujosios istorijos...

Elta

Eina be kojų,
Muša be lazdos,
Pats nieko nemato,
O kitiems rodo.
(Laikrodis)

ANTANAS LINGIS

(Sukaktuvininkas)

Antano Lingio ūkyje 1942 metais. Prieškyje stovi Antanas Lingis.

MELROSE PARK, ILL. Sandaros skaitytojas Antanas Lingis šiais metais spalio 27 d. atšventė garbingą 92 metų amžiaus sukaktį. Jis yra kilęs iš Tauragės aps., Šilalės vls., Vaičių km. labai gražioje apylinkėje. Tam pačiame Vaičių kaime yra piliakalnis, o kitas piliakalnis yra Biržu lauke. Ten jautiesi, tartum, Mickevičiaus slėnyje.

Antanas Lingis, vedęs Aleksandrą Poškaitę, išaugino penkis vaikus: Eugeniją, Eleną, Ameliją, Antaną, Liuciją. Jis buvo pažangus ūkininkas, gražiai sugyveno su savo samdiniais, kurių jis ir dabar dar nepamiršta, nors dabar ten viskas išgriauta.

ANTANAS LINGIS

Netoli nuo ūkio (apie 1 km) ant Akmenos upės turėjo vandeninį malūną. Buvo įrengtos dvi turbinos. Be malūno, dar buvo lentiūvė, medžiagų vėlimo mašinos. Tokiu būdu jis aptarnavo plačią apylinkę.

Paminėtina, kad jis caro laikais yra buvęs Kremliuje, kai tarnavo kariuomenėje.

O dabar, būdamas tokio amžiaus, A. Lingis net laikraščius gali skaityti be akinių. Jis dar turi tiek energijos, jog visuomet jį sutiksi vietos organizacijų susirinkimuose ir parengimuose.

Jo tėvo sesuo Kairienė (Kayris), gyv. Amerikoje, Spring Valley, Ill. mirė būdama 100 metų amžiaus.

Nors ūkininkui sunku pergyventi, kai tenka netekti savo žemės ir turėtų įrengimų, tačiau Antanas Lingis nepalūžo ir savo gera nuotaika jis kitus praskaidrina.

Linkime Antanui Lingiui daug sveikatos ir ilgiausių metų.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBAS

Žemaičiai po ilgų vasaros atostogų turėjo gausų narių susirinkimą Šaulių namuose rugsėjo 19 d. Apsvarstė ateities einamuosius reikalus.

Pagal turimas žemaičių tradicijas pagerbtos vienos minutes susikaupimu, mirusios klubo narės: Julija Daujotas ir Kazimiera Nester, o jų giminėms išreikšta gili užuojauta.

Žemaičiai, dalyvaudami Balfo veikloje, ir šiais metais paskyrė \$ 15.00 šalpos reikalams.

LAIŠKAI LAIŠKAI LAIŠKAI

Sandara

(LŽS Centro Valdybos pirmininkas Jonas Kuprionis atsiuntė čia pateikiamą laišką)

1978 m. spalio 12 d.

LAIŠKAS SANDAROS REDAKCIJAI

Prašome Tamstas artimiausiame numeryje paskelbti atitaisymą neteisingos žinios, kuri buvo įdėta į Sandaros laikraštį 1978 m. rugsėjo mėn. Nr. 9, skyriuje "Kas naujo Chicagoje". Ten rašoma taip: "Chicagoje žurnalistas tarpe kalbama, kad Los Angeles iširo L. Ž. Centro Valdyba. Greičiausiai turės revizijos komisija skelbti naujus centro valdybos rinkimus". Cituojame kaip parašyta.

Turime pranešti, kad tokios kalbos yra pramanytos ir visai neteisingos. Kokia tų kalbų intencija, nuo komentavimo susilaikome, tik norėtume pasakyti, kad tokių gandų sklaidimas veiklos neskatina.

Su pagarba
Lietuvių Žurnalistų Sąjungos
Centro Valdyba

(Minėto skyrelio redaktoriaus Balio Brazdžionio į šį laišką atsakymas:)

Labai atsiprašau CV, kad tokių išdaigų atsiranda ir patikėjau kai kurių žurnalistų kalbom. Daugiau nieko nerašysiu žinių nepatikrings. Man tenka tik džiaugtis, kad CV, ištikus mirtims, susitvarkė ir ryžtasi veikti. Sveikinū! Tik visa bėda yra su Chicago skyrium, kuris jau du metai nešaukia susirinkimo, nors pirmininkas yra gana veiklus ir kiti valdybos nariai nori veikti. Kartais reikia ką nors rašyti, jei organizacija ilgiau neveikia, tuo pabudina iš miego.

Su pagarba
Balys Brazdžionis

--- xxx ---

Džiaugiuosi gražia laikraščio išvaizda ir turiniu. Linkiu sėkmės.

1978.4.5. D. Petrutytė

--- xxx ---

Gerbiamieji, noriu padėkoti, kad manęs neužmirštate. Aš labai myliu skaityti Sandarą.

Su pagarba Barbora Dargužienė,
Gulf Breeze, Fla.

Svarbiausiu klausimu buvo diskutuojama Žemaičių Kultūros Klubo 40 metų gyvavimo paminėjimas, kuris sueina šiais metais gruodžio mėnesyje. Tačiau, susidarius nepalankioms aplinkybėms, valdyba nutarė atidėti paminėjimą iki balandžio mėn., nes tada gražesnis oras, ilgesnės dienos. Sekantis susirinkimas bus lapkričio 15 d..

Po susirinkimo buvo vaišės ir malonūs draugiški pokalbiai.

Juozas Skeivys,
Klubo koresp.

GRAŽUS PAVYZDYS

Prieš keletą metų dr. Mykolas Devenis ir šeima iš savo santau-pų įsteigė fondą, tikslu puoselėti ir paremti lietuvių kultūrinę veiklą laisvajame pasaulyje. Šį fondą, pavadintą jų šeimos vardu (Devenų Kultūrinis Fondas-DKF) pavedė globoti ir administruoti Lietuvių Ev. Reformatų Bažnyčiai JAV. Fondo pagrindinis kapitalas (100.000 dol.) yra neliečiamas ir pastovus visam laikui. Naudojami tik to kapitalo procentai. Šis Fondas gali būti didinamas palikimais ir aukomis. Dr. Devenis šį Fondą globoti pavedė Reformatų Bažnyčiai ne atsitiktinai, bet atsidėkodamas jos kunigui prof. dr. Povilui Jakubėnui už paskatinimą, paraginimą ir paramą mesti plūgą ir siekti mokslo. Ko pasėkoje jis tapo gydytoju ir ryžtingu lietuviybės puoselėtoju.

Šio Fondo fundatoriui 1978 m. gegužės 28 d. staiga mirus Santa Monicoje, CA ir atgabenus jo palaikus laidojimui Lietuvių Tautinėse Kapinėse Chicagoje, jo atminimui ir pagerbimui, vietoje gėlių, Devenų Kultūriniam Fondui aukojo:

Po 100 dol.:

Emilius Sinkys ir Augustas Sinkys su šeimomis, abu iš Santa Monica.

Po 25 dol.:

Dr. L. Kriaučeliūnas su ponias iš Palos Park, IL; A. Daukantas su ponias iš Santa Monica, CA; A. Markevičius su ponias iš Santa Monica, CA; Jonas J. Talandis iš Oakwood, IL; dr. P. V. Dargis su ponias iš Westchester, IL; dr. A. Lipskis su ponias iš La Grange Park, IL; dr. R. V. Vienužis su ponias iš Elgin, IL; dr. Fr. Mažeika su ponias iš Lake Zurich, IL; Edw. Lapas su ponias iš Melrose Park, IL; de. D. Giedraitis su ponias iš So. Elgin, IL.

Po 20 dol.:

Dr. Francis ir Aldona Mažeika iš Chicago, IL; R. Ošlapas su ponias iš Libertyville, IL; dr. Irena Kyras iš Elburn, IL; p. Čepaičių šeima.

dr. G. Grinis su ponias iš Flossmoor IL

Po 15 dol.:

Chicago Lithuanian Women Club.

Po 10 dol.:

Mrs. Frances Freeman iš Santa Monica, CA; Grasilda Mitka iš So. Milwaukee, Wis.; dr. F. V. Kaunas; Mrs. A. Biežis; S. Kvečas iš Santa Monica.

Po 5 dol.:

Mrs. H. Buchnienė iš Chicago. Visiems pareiškusiems užuojautą ir aukojusiems nuoširdžią padėką reiškia šio Fondo Valdyba, kuriai vadovauja p.p. Devenų dukterė Dalia Bobelienė ir visa Devenų šeima.

P. B.

KITCHEN HELP WANTED

Preparing and Serving. Part Time.
Female preferred.

J & C INN, 558 W. Van buren, Chicago
Phone: 431 - 8538

Mykolui Vaidylai paminklui statyti
Komiteto pranešimas

Komitetas "Mykolas Vaidyla Memorial Fund" vardu atidarė einamąją sąskaitą (Actn. # 74300-3) Chicago Savings & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave., Chicago, Illinois, 60636.

Komitetas pareigomis pasiskirstė: pirm. - Julius Kuzas, jr., sekr. - Juozas Kapačinskas. Iždininkas Vyto Uznys, 3752 W. 69 Place, Chicago Illinois, 60629.

Visiems už aukas nuoširdžiai dėkojame. Aukas prašome siųsti arba į nurodytą einamąją sąskaitą, Komiteto iždininko Vyto Uznio adresu, arba į Sandaros Centrą Chicagoje. Ant čekių reikia užrašyti "Mykolas Vaidyla Memorial Fund."

Kas dar neaukojo, prašomi savo aukas paskubinti siųsti, nes jau kitų metų pavasarį paminklas turi būti pastatytas. Jūsų patogumui pridėdame atkarpą:

(A T K A R P A)

MYKOLAS VAIDYLA MEMORIAL FUND, c/o Mr. V. Uznys,
3752 W. 69 Place, Chicago, Illinois, 60629.

Siunčiu auką \$.....

Mano pavardė.....

Adresas.....

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 %
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES 7 1/4 %
EARN UP TO

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUKAS, President Phone: Virginia 7-7767
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą.

Mes norėtum būti Jums naudingi ir teityje

Sąskaitos apdraustos iki \$40,000.00

FRANK ZOGAS
President

5 1/4 %
paid quarterly
4 Year Savings Certificates
Minimum \$5,000

7 1/4 %
All accounts compounded daily -
Passbook Savings

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632
Phone: 254-4471
18929 So. Harlem Ave.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9100